

HUMANITIES INSTITUTE

Serhat Tertemiz, MA

YÜKSEK FIRINLAR (1983)

FAKİR BAYKURT (1929-1999)

Hakkında

Duisburg Üçlemesi olarak bilinen roman dizisinin ilk halkası olan *Yüksek Fırınlr* adlı eser, ilk olarak 1983 yılında yayımlanmıştır. Romanın sonuna not edilmiş olan 1982 tarihinden, yazarın romanı bu tarihte tamamladığı anlaşılmaktadır. Almanya'ya gittiğinde gördüğü insanlık manzaraları karşısında edindiği izlenimlerden yola çıkarak yazar, yeni bir üçleme kaleme almaya karar vererek söz konusu edilen eser üzerinde çalışmaya başlar. *Duisburg Üçlemesi* adlı roman dizisini oluşturmadan önce yazar, Almanya'ya işçi olarak göç etmiş birçok Türk aileyle görüşmüş ve onlarla röportaj yapmıştır. Almanya'ya işçi olarak göç etmiş olan Türklerle yapmış olduğu röportajlardan fazlasıyla esinlenmiş olan yazar, vermek istediği iletiler ve kullanmak istediği izlekler ışığında yaşanmış olayları yeniden kurgulamıştır. Yaklaşık olarak 370 sayfalık bir hacme sahip olan eser 49 bölümden oluşmaktadır. Her bölüm birbirinden farklı başlıklarla adlandırılmıştır. Werner Schiffauer, roman hakkında Almanca bir değerlendirme yazmış ve romanın sonunda bu değerlendirme paylaşılmıştır. Sosyalist/Komünist dünya görüşünün gönüllü bir sözcü olan yazar, anlatı boyunca emek-sermaye çatışmasının kaynaklarını farklı izlekler üzerinden okurun gözleri önüne serer. Toplumcu-gerçekçi yazınsal akımın ilkelerinden faydalanılmıştır. Anlatının gerçek vaka zamanınının 1970'li yılların sonu, 1980'li yılların başı olduğu söylenebilir. Eşsüremsel zamanda anlatı Duisburg'da geçer. Fakat zamanda yaşanan geriye dönüşlerle anlatının artsüremsel zamana oturmasıyla; Kargalı, Hacılar ve Burdur gibi uzamlardan da bahsedilir. Çoğu zaman kahraman-anlatıcının gözünden ilerleyen anlatının, zaman zaman yazar-anlatıcıya da odaklandığı görülmektedir.

Özet

"Yazarın 1980 sonrasında Almanya'dayken yazdığı ve *Duisburg Üçlemesi* olarak bilinen serinin ilk romanı olan *Yüksek Fırınlr*'in olay örgüsünün büyük çoğunluğu, Almanya'nın Rur Havzası'nda demir çelik fabrikasında işçi olarak çalışmak için Türkiye'den gelen İbrahim Mutlu ve karısı Elif Mutlu'nun hane içerisindeki kavgalarından oluşur. Kocasını tarafından Burdur'un yüksek yaylalarından getirilip Almanya'nın fabrika pisliğinde yaşamak zorunda bırakılan Türkmen kızı Elif Mutlu, soyadının aksine hiç de mutlu değildir; bir yandan köyünü ve yaylasını özlemiş bir yandan da kocasının dayaklarından bıkmış vaziyettedir. Elif ile yaptığı evlilik İbrahim'in üçüncü evliliğidir: İlk karısı öldükten sonra baldızı Meryem ile nikâhlanmaktan çok mutludur; fakat Almanya'ya gittiği zaman onun komşusuyla ilişkisi olduğunu öğrenir ve boşanırlar. Aldatıldığını öğrendikten sonra kimseye güveni kalmaz ve namuslu, eli erkek eline değmemiş birini aramaya başlayınca Elif'i görür. Dedesiyle büyüyen Elif'in annesi o küçükken ölmüştür, babasıyla da görüşmemektedir. İbrahim, başlık parasını dedesine vererek Elif ile evlenir; ancak bir türlü anlaşamazlar ve boyunun kısa olması sebebiyle ona "köstebek yapılı" demeye başlar. Karısının konuşmalarını, davranışlarını kaba ve görgüsüzce bulur, Almanya'ya ve Almanlara alışmadığını düşünür. Bu sebeple onu hor görür, beğenmez ve ondan boşanmayı planlar; hatta Elif ikinci kez hamiledir ve bu bebeğin de kız doğması ondan boşanmasına yeterli bir neden olacaktır, çünkü o soyunu devam ettirmek için erkek evlat ister. Sancısı başlayan Elif'i hastaneye götürülen İbrahim, doğumun on beş gün erken olduğunu anlayınca şüpheye kapılır, baldızıyla yaptığı evlilikten edindiği olumsuz deneyimler sebebiyle bu bebeğin başkasından olabileceğini düşünür. Bebeğin kendisinden olduğunu anlayınca kadar Elif'e ve bebeğe ilgi göstermez; hatta bir gün alkolü fazla kaçırıp hastanede Elif'i dövmeye kalkar, emin olmak için ise kan testi yaptırır. Fakat Elif namusuna oldukça dikkat eden bir kadındır, hakkında çıkacak en ufak bir dedikodudan bile çekinir. Hastanede kaldığı süre boyunca İbrahim'in şüphesinden haberdar değildir; ancak haberi olduktan sonra aralarında çıkan tartışma kavgaya dönüşür ve Elif kendinden beklenmeyecek bir şekilde kocasını döver. Bu kavgadan sonra Elif, kabuğunu kırarak bir değişim sürecine girer, İbrahim de karısından yediği dayaktan sonra içine kapanır, sessizleşir. Elif geçirdiği değişimin etkisiyle okuma yazma öğrenmeye başlar, hastanede tanıştığı arkadaşıyla gezmeye çıkar, kendini geliştirmek için adımlar atmaya devam eder. İbrahim ve Elif'in aile içindeki çatışmasının yanında, yurttaki "sağcı- solcu" çatışması işçilerle birlikte Almanya'ya göçen unsurlar arasındadır. Bu bağlamda bir taraf çalışma şartlarının işverenler tarafından iyileştirilmesi için sendikalaşım grev

hazırlıkları yaparken; diğer taraf da camiler, mescitler, Kuran kursları açarak kitesini genişletir” (Çetin 2021, 120-121).

Detaylı Olay Örgüsü

Mutlu Ailesinin Yeni Doğacak Olan Çocuklarını Beklemeleri Yıllar önce, Almanya'ya işçi olarak göç etmiş olan İbrahim Mutlu ailesiyle birlikte yoğunluklu olarak göçmen işçilerin yaşadığı bir mahallede ikamet etmektedir. Bir demir-çelik fabrikasında ağır iş yapan İbrahim, mesaisi başlamadan önce evde yatıp dinlenmektedir. Gülten adlı dört yaşındaki kızı İbrahim'i sorduğu sorularla rahatsız eder. Gülten İbrahim'e, hangi ülkede yaşadıklarını, Türkiye'nin nerde olduğunu ve neden memleketlerini terk etmiş olduklarını sorar. Oldukça yorgun olan ve işten önce rahatsız edilmemek isteyen İbrahim, Gülten'in sorularını sabırla yanıtlamaya çalışır. Fakat Gülten'in ısrarla soru sormaya devam etmesine sabredemeyen İbrahim onu odadan kovar. İbrahim'in eşi Elif Mutlu, bir yandan ev işleriyle ilgilenirken diğer yandan kızının haylazlıklarıyla uğraşır ve sorduğu sorulara cevap verir. Elif Gülten'e, birkaç saat içinde işe gitmesi gereken İbrahim'i rahatsız etmemesi gerektiğini söyler ve haylazlıklarından dolayı ona kızar. Fakat Gülten Elif'le İbrahim'e soru sormaya devam eder ve tek başına oyun oynar. Evdeki gürültüye daha fazla dayanamayan İbrahim yataktan kalkar ve eşiyile kızına kızar. Kilise çanlarının çalmasıyla birlikte İbrahim, işe gitmek için yataktan kalkar ve hazırlanır. Elif İbrahim için yemek hazırlamış ve iş aralarında içmesi için çantaya bira koymuştur. Gülten'in elindeki domuz şeklindeki kumbarayı gören İbrahim, onu kimin vermiş olduğunu sorar. Domuz şeklindeki kumbara Gülten'e, ev sahibi Oma Gerda tarafından verilmiştir. İbrahim, Gülten'in biriktireceği parayla doğumu beklenen oğluna araba alabileceklerini söyler. Elif ise biriktirilen parayla dikiş-nakış makinesi alıp mahallenin giysi ihtiyacını karşılayarak fazladan gelir elde etmeyi düşünmektedir. Mesai saatinin yaklaşmasıyla birlikte İbrahim çantasıyla birlikte evden ayrılır.

İbrahim'in Elif'ten Boşanmak İstemesi Yıllardır demir-çelik fabrikasında işçi olarak çalışmış olan İbrahim, bankadan çektiği krediyle Opel marka bir otomobil almayı başarmıştır. Arabasıyla fabrikaya doğru giderken iş arkadaşlarını ve komşularını görmeye çalışır. Danagöz Pepo'nun birahanesinin önünden geçerken Devlet Demiryolları'nda çalışan Kocayakalı Nuri'yi görür. Fabrikalarıyla bilinen bir sanayi bölgesi olan Duisburg'ta çoğunlukla; Türkler, Yunanlar ve Yugoslavlar yaşamaktadırlar. Fabrikalardan salınan kirli dumanlar yüzünden zaman içinde Almanlar bölgeyi terk etmişlerdir. II. Dünya Savaşı'nın ardından yapılan dış yardımlar ve farklı ülkelerden getirilen yabancı işçilerin işgücü sayesinde bölge kısa sürede kalkınmayı başarmıştır. Çetin sıkıntılarla baş etmeyi başarıp kendine bir hayat kurmayı ve araba satın almayı başarmış olan İbrahim halinden oldukça memnundur. Yakın gelecekte arabasını değiştirip Mercedes marka bir araba almayı hayal etmektedir. Eşinin tavırlarından ve tutumdan pek hoşnut olmayan İbrahim, oğlu dünyaya gelir gelmez onu boşamayı düşünmektedir. Zira ilk çocukları dünyaya geldikten sonra bir daha onunla yatmama konusunda kendisine söz vermiş fakat babasının cenazesi sebebiyle Burdur'a gittikleri dönemde nefesine hâkim olamayıp eşiyile yeniden birlikte olmuş ve onun yeniden gebe kalmasına sebep olmuştur. Güzel kadınlara karşı zaafı olan İbrahim, Alman kadınlarını çok beğenmektedir ve eşini defalarca aldatmayı düşünmüştür. Fakat Alman kadınları genel olarak Türk erkeklerinden haz etmemektedirler ve İbrahim yaklaştığı kadınlar tarafından çoğu zaman geri çevrilmiştir. Kendisinin oldukça iradesiz bir karakter olduğunun farkında olan İbrahim, bütün ömrünü tek bir kadına bağlı kalarak geçirmek istememektedir. Bundan dolayı Elif'in gebeliği sona erdikten sonra ondan boşanmaya kararlıdır.

Kültürel Yabancılaşma ve Ötekileşme Doğum vaktinin yaklaşmış olduğu günlerde Elif, çevresindeki seslere karşı oldukça duyarlılaşmıştır. Yaşadıkları mahalledeki Türklerin çıkarmış oldukları gürültüden oldukça şikayetçidir. Zira Almanlar Türklere göre oldukça sakin ve sessizdirler. Türklerin görgüsüzce ve umursamazca tavırları Elif'i oldukça rahatsız etmektedir. Elif, gürültü yapan kişilere sessiz olmalarını söylemek amacıyla cama çıkar. Gürültücülere sessiz olmalarını aksi takdirde polisi arayacağını söyler. Gerekirse üst katta oturan ev sahibi Oma Gerda'ya polisi aratacağını söyler. Alman bir kadın tarafından şikâyet edilmekten çekinen Türkler, sorun çıkarmadan oradan ayrılırlar. Bu sırada Elif'in doğum sancıları tutar. Komşusu Ziyet'e sancılarının tuttuğunu haber veren Elif, doğum zamanı geldiğinde ondan fabrikayı aramasını ve İbrahim'e haber vermesini ister. Elif Ziyet'e, daha fazla gelir elde etmek amacıyla dikiş-nakış yapmayı düşündüğünü anlatır. Ardından Almanya'daki yaşantılarından ve memlekettten bahsederler. Birkaç sene çalışıp para biriktirmek amacıyla Almanya'ya gelmiş olan aileler bir türlü geri dönememişlerdir. Geleneksel bir Türkmen obasında dünyaya gelmiş olan Elif için Duisburg adeta bir cehennemdir. Zira Elif, geniş yaylaların bulunduğu ve doğayla iç içe olunan bir ortamda yaşamıştır. Duisburg'un dumanlı, kasvetli ve güneşsiz havası onu

her geçen daha fazla boğmaktadır. Memleketinin doğasını, iklimini ve kültürünü özlemiş olan Elif, her geçen gün içinde büyüyen özlem duygusunu dile getirir.

Emek-Sermaye Çatışması Yoğunluklu olarak işçilerin yaşadığı Halle'yi geçtikten sonra fabrikaya varan İbrahim mesaisine başlar. Fabrikanın yöneticileri, II. Dünya Savaşı sırasında Hitler'in Nazi subaylarından olan Meister Helmut ve Herr Brühl'dür. Oldukça disiplinli olan ve yabancılara hiç müsamaha göstermeyen yöneticilerin isteklerine harfiyen uyulur. Fabrikada çalışan işçilerle zaman zaman sohbet eden Sendikacı Hikmet, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'nın nasıl kalkındığına sürekli olarak değinir. Savaş sırasında ve savaştan sonra Almanya'da bulunan bazı aileler zenginliklerine zenginlik katmışlardır. Krupp, Thyssen, Klöckner ve Mannesmann gibi aileler kurdukları şirketlerle savaşı fırsata çevirerek yaptıkları yatırımlarla kısa sürede kendi hanedanlıklarını kurmuşlardır. Savaştan sonra Doğu Almanya'da yaşayan önemli mühendisleri buldukları vaatlerle Batı-Almanya'ya çekmeyi başarmışlardır. ABD tarafından yapılan yardımlar sayesinde Batı Almanya çok kısa sürede kalkınmayı başarmış ve yeniden eski gücüne kavuşmuştur. II. Dünya Savaşı'ndan kalma birer Nazi artığı olan Helmut ve Brühler, özellikle Komünizm ve Sosyalizm gibi ideolojilerin güdümünde olan örgütlere ve işçilere tamamen karşıdır. İbrahim Mutlu, işçiler arasında sürekli siyaset yapan sendikacıları eleştirir. İbrahim, yalnızca kendi refahıyla ilgilenmektedir. Siyasi oluşumların içinde yer almaz hatta siyaset yapan meslektaşlarına karşı çıkar. Türkiye'deki solcu örgütleri ve öğrencileri de kışkırtıcılıkla suçlar.

İbrahim'in Evlilikleri ve Almanya'ya Göçü Ardından kendi düşünce dünyasına dalan İbrahim, bir süre önce babasının cenazesi sebebiyle Türkiye'ye yaptığı yolculuğu hatırlar. Sandıklı civarında bir öküz arabasına çarpmış fakat hiç durmadan yoluna devam etmiştir. Eğer bunu Almanya'da yapmış olsaydı ağır bir şekilde cezalandırılmış olacağını bilincindedir. Fakat bu olayı Türkiye'de yaşadığı için herhangi bir ceza almaktan kurtulmuştur. Manisa'da askerlik yaptığı yıllarda, toplanan portakalların rütbeye göre dağıtıldığını hatırlar. Üst rütbeliler portakalların en iyisini alır ve onlara diğerlerine göre daha fazla portakal verilir. Askerlik yıllarında evli olan İbrahim, eşini veremden dolayı kaybeder. Köyde çeşitli işlerle uğraşarak geçimini sağlamayı başarmış olsa da elindekilerle yetinmemiştir. Kaynatası Yarımtaşak Cemal İbrahim'den, merhum kızının kız kardeşi olan Meryem'le evlenmesini istemiştir. Dinen bu evliliğe herhangi bir engel olmadığını ve bu sayede kızının yabancı birisiyle evlenmesinin önüne geçeceğini söyler. İbrahim, merhum eşinin kız kardeşi olan Meryem'le evlenir. Meryem'in kadınlığından fazlasıyla etkilenen İbrahim şehvet duygusuna hâkim olamaz ve her fırsatta onunla birlikte olur. Köyün muhtelif yerlerinde fırsat buldukça sevişirler. Daha fazla gelir elde etmek amacıyla Almanya'ya işçi olarak gitmeye karar veren İbrahim başvuru yapar. İlgili memurlara rüşvet vermeyi de ihmal etmez. Meryem'i Türkiye'de bırakan İbrahim, başvurusunun kabul edilmesiyle birlikte Almanya'ya gidip çalışmaya başlamıştır. Daha sonra Elif'le evlenmiş olan İbrahim, babasının cenazesine katıldıktan ve Elif'i yeniden gebe bıraktıktan sonra Almanya'ya geri döner. Sınır kapılarından sorunsuz ve daha hızlı bir şekilde geçmek için rüşvet verir. Geçmiş yıllarda Hacılar köyünde yapılacak olan seçim için partiler tarafından kampanyalar yapılmıştır. Osman Hoca Hacılılardan İşçi Partisi için oy istemiştir. Osman Hoca için çalışıyormuş gibi görünen İbrahim, CHP'li olan köylüleri, sağ partinin adayı olan Karademir'e oy vermeleri için ikna etmiştir. Göstermiş olduğu yararlıktan dolayı İbrahim, seçimi kazanan parti tarafından ödüllendirilmiştir. Fakat bir süre sonra İbrahim Almanya'ya işçi olarak gitmiş ve diğer köylüler mevcut siyasi yönetimle baş başa kalmışlardır. İşçi Partisi üyesi olan Osman Hoca, uzak bir beldeye mevcut yönetim tarafından sürgün edilmiştir.

Osman Aydemir'in Almanya'ya Göçü ve Elif'in Doğum Sancılarının Artması Siyasi düşünceleri nedeniyle öğretmenlik kariyerine son verilmiş olan Tekkeli Osman Aydemir, daha özgür ve refah bir hayata kavuşmak amacıyla Almanya'ya işçi olarak göç eder. Elif'in doğum sancılarının artması üzerine Ziyet, Neudorf'ta yaşayan Osman Aydemir'in evini telefonla arar. Telefona Osman Aydemir'in eşi Dudu Hanım cevap verir. Ziyet, doğum yapmak üzere olan Elif'in hastaneye götürülmesini ister. Türkiye'de vurulan öğretmenlerin eşlerine destek olmak amacıyla GEW öğretmen sendikası tarafından düzenlenen toplantıya katılmış olan Osman Aydemir, eşinin yemeği ikinci defa ısıttığı bir vakitte eve gelir. Dudu Hanım Osman Aydemir'e, Ziyet'in aradığını ve Elif'in doğum yapmak üzere olduğunu söyler. Türkiye'den Almanya'ya göç ettiğinde dokuz yıl boyunca çeşitli kömür ocaklarında sökücü olarak çalışmış olan Osman Aydemir, Alman hükümetinin Türk öğrencilere yönelik almış olduğu bir karar üzerine öğretmenlik mesleğine geri döner. Alman hükümeti Türkiye'den, Türk öğrencilerin eğitimi için öğretmen talep etmiştir. Fakat Türkiye'deki mevcut iktidar, kendi ideolojisini aşlamak amacıyla Almanya'ya öğretmen gönderir. Bunu fark eden Alman hükümeti almış olduğu karardan vazgeçer. Fakat gittiği kurs sayesinde Almanca öğrenmiş ve Türk hükümetinin amaçları doğrultusunda hareket etmemiş olan Osman Aydemir mesleğine devam eder.

Elif'in Doğum Sancıları Karşısında İbrahim'in Umursamazlığı Osman Aydemir'le Dudu Hanım, Elif'i hastaneye götürmek amacıyla Mutluların evine gelir. Elif'in erken doğum yapıp çocuğunu kaybetmesinden korkan anlatı kişileri ne yapacaklarını bilemezler. Bundan dolayı İbrahim'in eve dönmesi beklenir. İbrahim'in eve gelmesi üzerine Elif'i hastaneye götürmek amacıyla hareketlenirler. Fakat Bayram, doğum için henüz çok erken olduğunu ve evde de doğum yapılabileceğini söyler. İbrahim'in sakinliğine ve umursamazlığa çok öfkelenen Ziyet, Oma Gerda'ya haber verilmesini ister. Oma Gerda aracılığıyla hastanedeki görevlilerle daha rahat iletişim kurabileceklerini düşünürler. İbrahim'in ısrarına ve umursamazlığına yenik düşen kişiler evden ayrılmaya başlarlar. Ziyet, Elif'in en geç yarın sabah doğum yapacağını söyler. Oma Gerda'dan Elif'e göz kulak olması istenir. II. Dünya Savaşı sırasında fabrikalarda çalışarak ülkesine hizmet etmiş olan Oma Gerda, kira aldığı için emekli aylığını devletten tam olarak alamaz.

Elif'in İbrahim'le Evlenmesi Ertesi sabah, Elif'in sancılarının artması üzerine İbrahim, işten izin alarak eşini arabayla hastaneye götürür. Ren Nehri boyunca arabayla ilerleyen çift, çevredeki fabrikaların arasından yavaşça ilerleyerek hastaneye doğru yol alır. Eşinin sızlanmalarından ve hastanede doğum yapma konusunda ısrar etmesinden rahatsızlık duyan İbrahim, doğacak olan çocuğun kız olması durumunda Elif'i hiç vakit kaybetmeden boşamakta kararlıdır. İsteklerinin sorgulanmasını hiç istemeyen İbrahim, Elif'in bazı konularda kendi iradesiyle hareket etmek istemesini kabullenememektedir. Yolculuk sırasında, iç monolog aracılığıyla Elif'in İbrahim'le nasıl evlendiğini kadın anlatı kişisinin bakış açısından öğreniriz. Kargalı köyünün yüksek yerlerinde konumlanmış olan bir Türkmen obasında dünyaya gelen Elif, annesinin vefat edip babasının Aydın'da işçi olarak çalışmaya başlamasının ardından dedesi tarafından büyütülmüştür. On sekiz yaşına gelene kadar hiç şehre inmemiş ve doğduğu yerden başka hiçbir yer görmemiştir. Bir gün evlerinde bir grup yaşlının misafir edildiğini gören Elif onların elini öpmüştür. Bunların arasında İbrahim de vardır. Osman Dayı'nın eşi Sultan Yenge aracılığıyla Elif, sekiz bin lira karşılığında satıldığını öğrenir. Başlangıçta evlerinde misafir edilen yaşlılardan birinin oğluna satıldığını sanmış olan Elif, almış olduğu habere sevinmiştir. Fakat neredeyse babası yaşındaki İbrahim'e satıldığını öğrendiğinde şaşkına dönmüştür. Çoktan İbrahim'in cipine binmiş olan Elif için artık çok geçtir. Zira evlilikten vazgeçmesi durumunda birlikte yaşadığı topluluğun baskısına ve dışlamasına maruz kalacaktır. Şehre gidilmesiyle birlikte yıldırım nikahı yapılması için gerekli işlemler halledilir. Elif'e bir pasaport çıkarılır ve hemen ardından düğün yapılır. Üç gün süren düğünün ardından yeni evli çift Almanya'ya gelir. Bütün çabalarına ve fedakarlıklarına rağmen Elif İbrahim'i memnun etmeyi başaramamıştır.

İbrahim'in Meryem Tarafından Aldatılması ve Ondan Boşanması Hastaneye doğru yapılan yolculuk sırasında İbrahim'in içten içe evde doğum yapmayı reddeden Elif'e söylendiği görülür. Daha sonra iç monolog aracılığıyla baldızıyla yapmış olduğu evlilik kendisi tarafından anlatılır. Baldızı Meryem'le evlendikten bir süre sonra Almanya'ya gitmiş olan İbrahim sürekli eşini düşünmüştür. Köyden ayrılmadan önce yeğeni Abdullah'tan; Meryem'e göz kulak olmasını ve ona sahip çıkmasını istemiştir. Başka bir erkekle birlikte olması durumunda kendisine vakit kaybetmeden haber verilmesini ister. Almanya'ya gittikten ve çalışmaya başladıktan bir süre sonra Abdullah'tan bir mektup gelir. Beklediği kötü haberi almaktan korkan İbrahim günlerce mektubu okumaya cesaret edemez. En sonunda mektubu okuduğunda Meryem tarafından aldatıldığını öğrenir. Fabrikadan izin alan İbrahim aceleyle Hacılar köyüne gelir. Ailesi tarafından oldukça soğuk bir şekilde karşılanan İbrahim, geçmişte düğünde tartışmış olduğu Yusuf'la Meryem'i gülüşürlerken görür. Satın almış olduğu tabancayla ikiliyi vurmaya düşünen İbrahim, kısa süre sonra bu fikrinden vazgeçer. İbrahim Meryem'e eşyalarını toplamasını ve onu köyüne götüreceğini söyler. Meryem sevinç içinde eşyalarını toplayıp arabaya biner. Köyün yakınlarında arabayı durduran İbrahim, Meryem'i arabadan indirir. Düğünde takılmış olan bütün takıları alır ve ona çırılçıplak soyunmasını söyler. İbrahim'in belindeki tabancayı gören Meryem korkuya kapılarak kendisinden istenen her şeyi yapar. İbrahim Meryem'i tamamen çıplak bir halde yol ortasında bırakır ve arabayla oradan uzaklaşır. Ertesi gün boşanma davası açar ve iki yıl içinde Meryem'den boşanır. Yaşamış olduğu talihsiz olayın ardından İbrahim, birlikte olacağı kadının namuslu olmasını ister.

Mutlu Çiftinin Hastaneye Varması ve İbrahim'in Elif'le Nasıl Evlendiğini Anlatması Bethesda Hastanesi'ne varılmasıyla birlikte Elif'le İbrahim içeri girerler. Farklı bir beldedeki fabrikada işçi olan Bahri'yle karşılaşılır. Sendikacı bir çalışan olan Bahri kaynak ustasıdır. Üçüncü kız çocukları dünyaya gelmiştir. Heyecan içinde Elif Bahri'ye çocuğun cinsiyetini sorar. İbrahim, sürekli kız çocuğu doğurmuş olan Elif'e çıkışır. Bahri'ye, Almanya'ya geldikten sonra eski tutucu zihniyeti gümrük kapısında bıraktıklarını ve artık çocukların hangi cinsiyete olduklarına önem vermediklerini söyler. Çocuğun sağlıklı dünyaya gelmiş olmasını yeterli bulur. Fakat Bahri'nin aksine İbrahim, soyunu devam ettirecek

erkek bir çocuğu olmasını istemektedir. Doğacak olan çocuğun erkek olmaması durumunda Elif'i derhal boşayacaktır. Ardından iç monolog aracılığıyla İbrahim'in bakış açısından Elif'le olan evliliği anlatılır. Meryem'den boşandıktan sonra namuslu bir kadınla evlenmeyi takıntı haline getirmiş olan İbrahim, Müslüman-Türk bir kadınla evlenmeye karar vermiştir. Duisburg'da tanıdığı Bosnalı Sabahat'le Türk olmadığı için evlenmemiştir. Ancak Sabahat Müslümandır ve çok iyi Türkçe de bilmektedir. Yeni bir karı almak amacıyla İbrahim, fabrikadan izin alarak köyüne gelir. Fakat günlerce aramış olmasına rağmen evlenecek kimseyi bulamaz. En sonunda Bayındırlı Hamdi Efendi'ye derdini anlatan İbrahim Elif'in dedesiyle tanışır. Dedenin kişiliğinden ve Türkmen kimliğinden ziyadesiyle etkilenen İbrahim, ne olursa olsun onun torunuyla evlenmeye karar verir. Bir cip kiralayarak Kargalı köyüne giden İbrahim sekiz bin lira karşılığında Elif'i satın alır. Paranın yarısı Elif'in istediği gün, diğer yarısıyla nikahtan sonra verilir. Fakat Almanya'ya döndükten bir süre sonra İbrahim Elif'le evlenmiş olduğuna çok pişman olmuştur. Zira İbrahim, Elif'in zaman içinde değiştiğini ve sandığı gibi sadık bir kişiliğe sahip olmadığını düşünmektedir. Ancak Elif'in kişiliğinde ya da davranışlarında herhangi bir değişim olmamıştır. Mesnetsiz nedenlerle İbrahim, bütün öfkesini ve hıncını Elif'e yansıtmaktadır.

Elif'in Hastaneye Yatırılması Hamilelik süresi boyunca hiç hastaneye gitmemiş ya da herhangi bir doktora görünmemiş olan çifte Bahri, ne yapmaları gerektiğini teker teker anlatır. Hastanenin danışma bölümünden bir annelik cüzdanı alınmalı ve gebeliğiyle ilgili bazı evraklar doldurulmalıdır. Almancası oldukça zayıf olan Mutlu çiftine evrakları doldurmaları konusunda Bahri yardımcı olur. Bir sendikacıdan yardım almak istemeyen İbrahim Oma Gerda'yı hastaneye çağırmaı düşünür. 104 numaralı odanın önünde beklemeye başlayan çift muayene için çağırılır. Bir Türk doktor ve hemşire Elif'i muayene eder. Yapılan muayene sonucunda doktor, Elif'e bugün ya da yarın doğum yapacağını ve hastanede kalması gerektiğini söyler. İbrahim ise Elif'i eve götürmeyi ve doğumun orada gerçekleşmesini istemektedir. Kayıt ve sigorta işlemlerinin bitirilmesinin ardından Elif hastaneye yatırılır. Elif'in doğum sancularından dolayı fabrikadan izin almış olan İbrahim işten atılmaktan endişe eder. Zira fabrikalarda çalışan işçilerin geleceği pamuk ipliğine bağlıdır. Kendisi herhangi bir sendikaya üye de değildir.

Mutlu Çiftinin Almanya'ya Yerleşmesi Hastane masraflarını karşılamaları için sigorta şirketine doğru yola çıkmış olan İbrahim'in, evlenebileceği bir kadın bulmak amacıyla geldiği Türkiye'den Osman Aydemir'e geçmişte göndermiş olduğu mektuptan bahsedilir. Meryem'den ayrıldıktan sonra evleneceği kadın konusunda oldukça temkinli davranmış olan İbrahim, memleketten namuslu bir kadın almaya karar vermiştir. Fakat uzun süre istediği nitelikleri taşıyan bir kadın bulamamıştır. Yakın geçmişinde, Hürşit Hafız'ın büyük kızı Mevlide'yi Hüseyin Onbaşı'dan ayırmış ve daha sonra Mevlide'yi Gabremlı Nurettin'e satmış olan Bayındırlı Hamdi Efendi aracılığıyla Elif'in dedesiyle tanışmıştır. Elif'in dedesinin kişiliğinden ve tavırlarından ziyadesiyle etkilenmiş olan İbrahim, onun torunuyla ne olursa olsun evlenmeye karar vermiştir. Yıldırım nikahıyla evlenen İbrahim, Osman Aydemir'den firmanın iki odalı evlerinden birinin kendisine tahsis edilmesini ya da kendisi için bir ev kiralamasını istemiştir. Bunu kendisi yapmayı planlamış olsa da istediği gibi bir kadın bulmak fazlasıyla zamanını almış ve ev işleriyle uğraşmak için yeterli zamanı kalmamıştır. Osman Aydemir, yeni evlenmiş Mutlu çiftini İşçi Derneği'nde bekler.

Türk İşçilerin Grev Çağırısına Hazırlanmaları Ardından anlatı eşsüremsel zamana geri döner. Mahir Çelik, Bahri, Naci Eren, Doktor Kiraz ve Sabahat gibi işçi anlatı kişileri; çalıştıkları fabrikada yeni bir toplu sözleşme yapılması için bir araya gelmişlerdir. Alman sendikalarının çok uzlaşmacı olduklarını düşünen Türk işçiler, taleplerini yönetime kabul ettirebilmek için sendikalardan bağımsız hareket etmeye çalışırlar. İşçi liderleri diğer işçileri grev için örgütlemeye çalışmaktadırlar. Toplu sözleşmeden istenen sonucun alınmamış olması üzerine Mahir Çelik gibi işçi liderleri eylem hazırlığına girerler. Türkiye'de bulunduğu yıllarda aşırı dinci bir dünya görüşüne sahip olan Mahir Çelik, Almanya'da aldığı dersler sayesinde Komünist/Sosyalist dünya görüşünü benimsenmiştir. Mahir Çelik İbrahim Mutlu'yla greve katılması için görüşür. Eylemin başarıya ulaşması için işçilerin çoğunun eyleme katılması gerekmektedir. İbrahim Mutlu Mahir Çelik'e eyleme destek vereceğini söylese de üslubu ve söylemleriyle karşı tarafa yeterince güven vermez. Bundan dolayı İbrahim Mutlu meslektaşları tarafından eleştirilir. İşçi anlatı kişileri, yönetime ve sendikaya sunulması için hazırladıkları mektubun Osman Aydemir tarafından Almancaya çevrilmesini isterler. Dokuz yıl boyunca maden ocaklarında kömür sökmüş olan Osman Aydemir, memnuniyetle eyleme destek vereceğini fakat mektupların çevrilmesi için kendisine biraz zaman verilmesini ister.

Türk-Alman Kadınları Arasındaki Kültür Çatışması İbrahim Mutlu, hastaneye yatırılan eşinin masraflarının karşılanması için sigorta şirketine gitmiştir. Gerekli evrakları doldururken bir yandan

doğacak olan çocuğunun hangi cinsiyette olacağını diğer yandan da işverenlerinin kendisine kızıp kızmayacaklarını düşünür. 104 numaralı odada doğum yapmayı bekleyen Elif, odayı paylaştığı diğer gebelere dikkat kesilir. Renate adlı bir kadınla konuşmaya başlayan Elif onun Türk olduğunu sanır. Fakat Renate Alman asıllıdır ve bir Türk'le evlenmiştir. Evlendikten sonra, din değiştirip Müslüman olmamış ve bir Türk kadar iyi Türkçe konuşan Renate Elif'i hayrete düşürür. İyi bir eğitim almış olan Renate, Horten mağazasında satıcılık yapmaktadır. Eşi de Almanya'da okumuştur. Renate Elif'e Almanyalı kadınların en az dokuzuncu sınıfa kadar okuduklarını ve çoğunun çalıştıklarını söyler. Odayı paylaşan diğer bir gebe olan Kısmet ise, Elif'le aynı durumdadır. Renate'yle Elif arasında geçen konuşmalar, Doğu ve Batı kültürlerinin kadına bakış açısındaki farklılıkları ortaya koymaktadırlar. Elif; Müslüman bir Türk ile evlenmiş olan Renate'nin din değiştirmemiş olmasını, iyi eğitim almış olmasını ve çok iyi Türkçe öğrenmiş olmasını garipseler. Fakat Türklere fazlasıyla alışmış olan Renate Elif'i hiç yadırgamaz. Elif Renate'ye, doğuracağı çocuğun erkek olması gerektiğini aksi takdirde eşinden kötü muamele göreceğini söyler. Zaman ilerledikçe Elif'in sancıları artar ve doğum vakti yaklaşır.

Doktor Şefik Gürcan'ın Almanya'ya Göç Etmesi ve Elif'in Doğum Anındaki Düşünceleri Doktor Şefik Gürcan Elif Mutlu'yu sancılarının iyice artması üzerine doğum odasına alır. Yıllar boyunca Almanya'da doktorluk yapmış ve çocuklarını Alman okullarında okutmuş olan Şefik Gürcan, daima ülkesine geri dönmenin hayalini kurmuştur. Ülkesine geri dönüp kendi halkına hizmet etmek istemiş ve üniversitelerde ders vermeyi düşünmüştür. Fakat Almanya her geçen gün hem teknoloji hem de insan hakları konularında önemli gelişmeler kaydetmektedir. Türkiye'de yaşanan yolsuzluklar, siyasi çatışmalar ve her açıdan gergin olan toplumsal ortam onun Türkiye'ye geri dönmesine engel olmuştur. Türk lirasının sürekli değer kaybetmesi ve alım gücünün azalması da kararını değiştirmesine neden olur. Sağlık alanında önemli gelişmeler kaydeden ve bilimsel araştırmalarda sınırsız özgürlük tanıyan Almanya'yı terk etmek Şefik Gürcan'a oldukça zor gelir. İyi okullarda okuyup iyi eğitim alan çocuklarının geleceğiyle de kumar oynamak istemez. Bundan dolayı Şefik Gürcan, Türkiye'ye dönmek yerine Almanya'daki yurttaşlarına elinden geldiğince hizmet etmeye karar vermiştir. Şefik Gürcan, doğum yapmaya hazırlanan Elif'i rahatlatmak için elinden geleni yapar. Onun sorunsuz bir şekilde doğum yapması için bütün imkanları seferber eder. Başlangıçta Elif'e biraz soğuk davranmış olan hemşireler de doğum odasında onu rahatlatmak için yoğun bir şekilde gayret gösterirler. Doğum sürecinin başladığı anlarda çocuğunu dünyaya getirmeye çalışan Elif, İbrahim'le yaşadığı bazı olayları düşünür. Yakın geçmişte Duisburg'da birahane işleten Danagöz Pepo İbrahim'den bin mark borç para almıştır. Fakat bu borcun geri ödenmemesi üzerine Elif İbrahim'e kızar. Elif İbrahim'e yalnızca eşini dövmeyi bildiğini söyleyerek çıkmıştır. Haksızlığa tahammülü olmayan Elif Danagöz Pepo'nun birahanesine gider. Elif Pepo'dan İbrahim'in verdiği borç parayı geri ister. Pepo'yu polise şikâyetle bulunmakla tehdit eden Elif; parayla satın alınan lambalarla perdeleri ve dört yüz mark almayı başarır. Bir yandan bunları düşünen Elif, diğer yandan çocuğunu dünyaya getirmeye çalışmaktadır.

Alman Kadınları Oma Gerda Fischer, Mutlu çiftinin küçük kızı Gülten'e bakmaktadır. Ona masallar okur ve onunla birlikte oyunlar oynar. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'daki bazı cephelerde bulunmuş olan oğlu Reinhart, İngilizlerin yaptığı bir bombardımanda yaralanmıştır. Kendisi de savaş sırasında fabrikalarda ve madenlerde çalışmıştır. Reinhart ve diğer silah arkadaşları, batıdan Berlin'e doğru ilerleyen ABD'li askerlere teslim olmak isterler. Hayatta olan çocukları tarafından yalnızlığa terk edilmiş olan Oma Gerda'nın en mutlu anları Gülten'le geçirdiği anlardır. Elif'in durumunu merak eden Oma Gerda hastaneyi telefonla arar. Fakat doğuma götürülmüş olan Elif henüz odadan çıkmamıştır. Elif'le aynı odayı paylaşan Renate, ilk çocukları dünyaya geldiğinde eşiyile, çocuğa ne isim vereceklerini nasıl tartıştıklarını düşünür. Selahattin'in ısrarı üzerine Renate, çocuğunun Cem ismini almasını kabul etmiştir. Fakat yeni doğan çocuğuna verilecek olan ismi kendi belirleyecektir. Zira yıllar içinde Türk erkeklerini iyi anlamış olduğunu düşünen Renate, ilk çocuğuna eşinin isim vermesini kabul etmiştir.

Elif'in Doğum Yapması Fabrikada eyleme hazırlanan işçilerin liderleri tarafından hazırlanan mektupları hızla çevirmeye başlamış olan Osman Aydemir, yapmış olduğu çevirilerde bazı dilbilgisi hataları olduğunu farkındadır. Fakat işçilerin ivedi durumunu göz önüne alarak bazı hatalara göz yummak durumunda kalır. İbrahim'den bir telefon alan Osman Aydemir, Elif'in doğum yaptığını ve onun oraya doğru gitmekte olduğunu öğrenir. İbrahim, doğum zamanının oldukça erken olduğunu düşünür ve bundan dolayı yeni doğan çocuğunun sağlığından endişe eder. İbrahim, hastanede doğum yapan başka bir işçi arkadaşını da arabasına alarak oraya doğru ilerler.

Erkek Çocuğu Olan İbrahim'in Sevinci Can Ali'yi İşçi Derneği'ne bıraktıktan sonra İbrahim, Bethesda Hastanesi'ne doğru ilerler. Mesai saatinin bitiminin ardından hastaneye doğru yola çıktıği

için açık hiçbir çiçekçi dükkânı bulamaz. Bir erkek çocuğu dünyaya getirdiğini öğrendiği Elif'e minnetini göstermek ve kendini ona affettirmek ister. Hastane yakınlarındaki bir dükkândan İbrahim, eşinin seveceğini düşündüğü bir demek çiçek alır. Akşamın geç saatlerinde hastaneye gelmiş olan İbrahim'e ne eşini ne de bebeğini gösteremeyeceklerini söylenir. Rüşvet vermeyi alışkanlık haline getirmiş olan İbrahim, hemşireler için şampanya almayı unutmuştur. Fakat İbrahim'in yoğun ısrarlarına dayanamayan hemşireler, kuvözde tutulan bebeği ona gösterirler. İbrahim, bileğinde "Mutlu" yazan bir bileklik olan bebeğini görür. İbrahim, oğlunu görmesi üzerine Elif'e yeniden minnet duyar ve ona olan sevgisini göstermek ister. Ardından Danagöz Pepo'nun birahanesine giden İbrahim mutluluğunu onunla paylaşır. Her ikisi de Almanya'da işçi olan birer göçmendir ve her ikisi yakın coğrafyalardan gelmişlerdir. İbrahim'le Pepo, Almanya'ya geldiklerinde memleketlerindeki düşmanlıkları bir kenara bırakmışlardır. Pepo, bir erkek çocuğu olan İbrahim'i tebrik eder. Ardından evine giden İbrahim, kendisine Oma Gerda tarafından alınmış bir şişe içki bulur. Bundan dolayı İbrahim, Almanlara karşı sürekli eylem yapan işçi Türklere kızar ve Almanların cömertliğini takdir eder.

Elif'in Oğluyla İlgilenmesi, Mutluların Hastaneye Gitmeye Hazırlanmaları ve Abdullah Hoca'nın Ziyareti

Sabah saat altı sularında odasına geri götürülen Elif, oda arkadaşlarının uyduklarını fark eder. Çocuğunun sağlıklı bir halde dünyaya gelmiş olmasına sevinir fakat onun kendisinden neden ayrı tutulduğuna anlam veremez. Hemşirelerin odaya gelmesiyle birlikte müşahede altında tutulan oda arkadaşları uyanırlar. Renate Elif'e, bebeğin neden kendisine verilmediğini ve onu nerede tuttuklarını anlatır. Aynı zamanda Elif'e, dün gece İbrahim'in kendisini ve bebeğini ziyarete geldiğini söylenir. Hatta İbrahim'in çiçek aldığını ve ailesini görmek için çok çaba sarf ettiği söylenir. Fakat Elif, hemşirelerin ve oda arkadaşlarının söylediklerine inanmaz. Aynı saatlerde Oma Gerda, Mutlu ailesi için kahvaltı hazırlamaktadır. Oma Gerda, aynı zamanda Gülten'le de ilgilenmektedir. Pijamalarıyla Oma Gerda'nın karşısına çıkmanın saygısızlık olacağını düşünen İbrahim, Gülten'den pantolonunu ister. Fakat İbrahim'in pantolonunu Oma Gerda getirir. Oma Gerda'nın pijamaya hiç dikkat etmediğini fark eden İbrahim rahatlar. Onun elini öperek saygısını gösterir. Oma Gerda, el öpmenin bir tür Türkmen geleneği olduğunu bilmektedir. Fakat bu geleneğe alışamadığı için her eli öpüldüğünde kendini gülmekten alıkoyamaz. Kahvaltı sırasında evin kapısı açılır. Kapıyı açan Oma Gerda karşısında Krefeld İmamı Abdullah Efendi'yi bulur. Soğanlılı olan Çipilgöz Abdullah, vasıfsız bir işçi olarak Almanya'ya geldiğinde ayda 1800 mark ücret karşılığında Krefeld Belediyesi'nde temizlikçi olarak çalışmaya başlamıştır. Fakat yıllar sonra, yaptığı yolsuzluktan dolayı Almanya'ya kaçmış olan eski milletvekili Müçteba Özalp'ın doyumevinde söyleşiler yapan Abdullah Efendi, zaman içinde kendi kitlesini oluşturmuş ve önemli mevkilere getirilmiştir. İbrahim Abdullah Efendi'ye, dün gece görmüş olduğu bir rüyayı yorumlatmak ister. Fakat Abdullah Efendi İbrahim'e, kendisini Krefeld Camisi'nde ziyaret etmesini, böylece caminin yerini öğreneceğini söyledikten sonra oradan ayrılır. İbrahim'le Oma Gerda, Abdullah Efendi'nin yapmış olduğu saygısızlık karşısında donakalırlar.

İbrahim'in Çocuğun Kendisinin Olduğundan Şüphelenmesi Elifi ziyaret etmeye karar veren aile, yolculuk için hazırlanmaya başlar. Yola çıkmadan önce tuvalete giren İbrahim, alafranga tuvalete alışmakta ne kadar zorlandığını hatırlar. Uzun süre alafranga klozette alaturka pozisyonda tuvaletini yapmıştır. Hatta alafranga tuvaletler nedeniyle Türk işçiler fabrikada grev bile yapmışlardır. İbrahim ve Mutlu ailesi, Oma Gerda sayesinde alafranga tuvaleti nasıl kullanacaklarını öğrenmişlerdir. Daha sonra eşinin bir ay erken doğum yaptığını hatırlayan İbrahim, çocuğun neden erken doğmuş olabileceğini düşünür. İbrahim, Elif'in başka bir erkekle birlikte olmuş olabileceğini düşünür. Daha önce Meryem'le birlikte olduğu için İbrahim tarafından dövülmüş olan Yusuf'un, İbrahim'in yeni eşiyle birlikte olacağını söylediği duyulmuştur. İçine bir kurt düşen İbrahim, Elif'in Yusuf'la birlikte olduğunu düşünür hatta bu düşüncesine kesin bir gözle bakar. Kendini bu düşünceye kaptıran İbrahim ne yapması gerektiği konusunda kararsız kalır. Artık hastaneye gidip Elif'i ve bebeğini görmek istemez. Fakat Oma Gerda İbrahim'i uyarır ve bir an önce yola çıkmaları gerektiğini hatırlatır.

İbrahim'in Elif Tarafından Aldatıldığından Ciddi Seviyede Şüphe Etmesi Bethesda Hastanesi'ne gitmek için hazırlıklarını tamamlayan Mutlu ailesi ve Oma Gerda dışarı çıkarlar. Eşi tarafından aldatıldığını ve dünyaya gelen bebeğin kendisinden olmadığını düşünen İbrahim bütün neşesini ve isteğini kaybetmiştir. Duisburg'a ilk yerleştikleri zamanlardaki ev sahipleri olan Tante Adelheid'ı hatırlar. Kızı ve kendisinin onu gördüklerinde nasıl bayıldıklarını ve onunla nasıl tartıştığını hatırlar. Ön koltuğa oturma konusunda ısrar eden Gülten, Oma Gerda'yla İbrahim'in izin vermemesi üzerine arka koltuğa oturur. Ardından İbrahim, Oma Gerda'yla birlikte çiçekçiye girer. Fakat Elif'le yeni doğan bebeği görme konusunda bütün isteğini kaybetmiş olan İbrahim adeta yürüyen bir hayalete dönüşür. Elif'le oğlu için karanfil satın alan Oma Gerda, İbrahim'e gül satın almasını söyler. Oma Gerda'nın telkinleri üzerine bir demek gül satın alan İbrahim, arabaya binip hastanenin yolunu tutar. Çocuğun

kendisine ait olmadığına emin olan İbrahim sinirsel olarak boşalır ve ağlamaya başlar. Oma Gerda İbrahim'in sorununu anlayamaz. Oma Gerda İbrahim'e Elif'in yanında ağlamamasını ve hastaneden çıktıktan sonra derdinin ne olduğunu anlatmasını söyler. İbrahim Doktor Şefik Gürcan'a, doğumun normal olup olmadığını sormaya karar verir.

Annelerin Bebekleriyle İlgilenmeleri ve Ziyaretçileri Beklemeleri Yeni doğum yapmış olan anneler, gözetim altında tutuldukları odalarında ziyaretçilerini görmeye hazırlanırlar. Elif, yeni doğan bebeğine "Deniz" adını vermek istemektedir. Fakat İbrahim'in ona kendi babasının adını vereceğinden oldukça emindir. Odayı paylaşan annelerden Medine Tunç'un ikiz erkek çocuğu doğurması ve geçim sıkıntısından bahsetmesi üzerine Elif, çocuklardan birini alabileceğini söyler. Fakat Medine Elif'in teklifini hiç düşünmeden geri çevirir. Mühendis Selahattin, eşi Renate'yi çiçekler ve meyvelerle ziyaret eder. Getirilen meyveler kadınlar arasında paylaşılır. Memleketi olan Yüklüce köyündeki hıdrellez kutlamalarını hatırlayan Medine, bu baharda orada olmuş olmayı diler. Yüklüce ve Kargalı'daki geleneksel hıdrellez kutlamalarından bahsedilir. Elif, yeni doğan oğlunu gelecek ziyaretçiler için, özellikle babası, hazırlar.

İbrahim'in Bebeğin Kendisinden Olduğunu Kabul Etmemesi Ellerindeki çiçeklerle 318 numaralı odaya giren Mutlu ailesi ve Oma Gerda, Elif'i bebeği emzirirken bulurlar. Eşi tarafından aldatıldığını düşünen İbrahim Elif'e bakamaz. İbrahim'in Çipilgöz Abdullah yüzünden moralinin bozuk olduğu sanılır. İlk fırsatta İbrahim, Şefik Gürcan'ın odasına girerek doğumun normal olup olmadığını sorar. Zira İbrahim'in yaptığı hesaba göre bebek on beş gün erken dünyaya gelmiştir. Şefik Gürcan İbrahim'e doğumun gayet normal bir şekilde gerçekleştiğini söyler ve onu tebrik eder. İbrahim, Elif'in Yusuf'la birlikte olduğundan ve çocuğun kendisinden olmadığından oldukça emindir. İbrahim; Elif'i, Yusuf'u ve bebeği öldürme planları yapar. Odaya geri dönmesiyle Elif İbrahim'den oğluna isim vermesini ister. İbrahim Elif'e bebeğin ismini kendisinin verebileceğini söyledikten sonra hışımla oradan ayrılır. Odadaki bütün kadın anlatı kişileri, İbrahim'in bu söylemi ve tavrı karşısında donakalırlar.

İşçilerin Grev Hazırlığı ve İbrahim'in Lümpenliği Mahir Çelik, Sabahat Doğan ve Bahri gibi işçiler, dernekte Osman Aydemir'in getireceği çevirileri beklemektedirler. Bahri ve İbrahim'in yeni doğan çocukları üzerine konuşulur. Bahri, üçüncü kız çocuğunu dünyaya getirmiş olan eşine minnet duyar. Zira Bahri, çocuklarının kız olmalarından oldukça memnundur. Mahir Çelik'le Sabahat Doğan gibi anlatı kişileri, bir türlü bir araya gelemeyen ve mesnetsiz sebeplerden dolayı örgütlenmeye soğuk bakan işçileri bir araya getirmeye çalışırlar. Cami imamlarının ve baskın dini görüşlerin güdümüne girmiş olan kişilerin etkisinde kalan işçiler, solcu oluşumların içinde yer almaktan uzak dururlar. Batını inançlara kapılan ve hurafelere inanan Türk işçileri sol oluşumların içine dahil etmek ve onları örgütlemek oldukça zordur. Türkler; Yunanların, Slavların, Afrikalıların ve Almanların kurmuş oldukları işçi sendikalarıyla anlaşmaya ve onlarla bir araya gelmeye çalışmaktadırlar. Dernek binasına gelen İbrahim, Mahir Çelik'e yeni doğan çocuk konusunda fikir danışmak ister. Yakın geçmişte Mahir Çelik İbrahim'i dinci saldırganların elinden kurtarmıştır. Fakat İbrahim, sorununu Mahir Çelik'e anlatmaktan vazgeçer. Sabahat Doğan Mönchsh'ün bir Almanla evli olduğunu bilen İbrahim, onu görmesi üzerine Türklerle Almanlar arasındaki gönül ilişkilerini düşünür. Alman kadınlarının cinsel ilişki konusunda oldukça becerikli olduklarını fakat her Türk erkeğinin eninde sonunda Türk kadınlarıyla evlendiklerini söyler. Zira İbrahim'e göre cinselliğe aşırı zaafı olan bir kadınla evlenmek, namus ve onur gibi kavramları fazla önemseyen kişiler için uzak durulması gereken bir konudur.

Dincilerin Gericiliği ve Çıkarıcılığı İbrahim, derdini anlatmak amacıyla Abdullah Hoca'nın çalıştığı Krefeld Camisi'ne gider. Abdullah Hoca İbrahim'i zorla camiye sokar ve onun derdini orada dinleyeceğini söyler. Abdullah Hoca İbrahim'e, bölgede yapılan ilk caminin Müslüman Yugoslavlara ait olmasından duyduğu utancı dile getirir. Fakat işçiler ve sermayedarlar tarafından yapılan yardımlar sayesinde Türklerin de bir camisi olmuştur. Abdullah Hoca, İbrahim'in camiye gelmemesinden ve Sosyalistlerle fazla sıkı fıkı olmasından şikâyetçidir. Almanya'nın en önemli zengin ailelerine caminin yapılmasında sağladıkları destek için teşekkür eder. Abdullah Hoca, Mutlu ailesinin evine geldiğinde Oma Gerda'nın ikram ettiği çayı Hristiyan olduğu için kabul etmediğini söyler ve babası belli olmayan İsa'nın şüpheli bir peygamber olduğunu ekler. Oma Gerda'ya ve Hristiyanlığa yapılan saygısızlığa katlanamayan İbrahim camiden ayrılır. Abdullah Hoca İbrahim'den greve hazırlanan işçiler hakkında bilgi almak ve sermayedarlarla aralarının bozulmamasını ister. Osman Aydemir'in evine doğru ilerleyen İbrahim Mahir Hoca'yla karşılaşır. Geçmişte ikili arasında bir arbede yaşanmıştır.

İbrahim'in Elif'e Saldırması ve Elif'in Onun Elinden Kurtarılması İbrahim Osman Aydemir'e, bebeğin kendisine ait olmadığını düşündüğünü söyler ve bundan dolayı kafasında kurduğu kanlı planı anlatır. Osman Aydemir, hala gerici dürtülere kendini kaptırmakta olan İbrahim'e kızar. Bunun üzerine İbrahim evi terk eder. Osman Aydemir, evdeki Türk kolonyasını alarak Elif'i ziyaret etmeye gider. 318 numaralı odada kalan Elif'le oğlunu görür. Sorunsuz bir şekilde dünyaya gelen oğlundan dolayı Elif oldukça mutludur. Elif İbrahim'e anlayış gösterir, gelecekle ilgili mütevazı hayaller kurar ve oğluna "Deniz" adını verir. Yeni doğum yapan kadınlara iyi temennilerini ilettikten sonra odadan ayrılan Osman Aydemir, İbrahim'i hastanenin içinde görür gibi olur. Endişeyle odaya geri dönen Osman Aydemir İbrahim'i Elif'in üzerinde bulur. Odadaki kadınların yardımıyla Elif kurtarılır ve İbrahim Mutlu etkisiz hale getirilir. Ardından İbrahim oradan uzaklaştırılır. Polise haber veren hemşirelere, İbrahim'in mutluluktan Elif'in boynuna sarıldığı ve sarhoş olduğu söylenir. Sabahat Doğan Mönsch'ün yardımıyla konu daha fazla uzamadan kapatılır.

Deniz'in İbrahim'in Oğlu Olduğunun Ortaya Çıkması ve Elif'in Aydınlanması Daha sonra Alman bir erkekle evli olan Sabahat'la konuşmaya karar veren İbrahim, Sabahat'ın eşinin olmadığı bir gün onun evine gider. Kocasını arayıp durumdan haberdar eden Sabahat, İbrahim'in gece kendilerinde kalacağını söyler. Eşi, Sabahat'ın İbrahim'le görüşmesini gayet normal karşılar ve ikili durum hakkında istişare eder. Yapılan görüşme sonucunda DNA Testi yapılmasına karar verilir. Test yapılır ve kısa bir süre sonra alınan sonuçlara göre çocuğun İbrahim Mutlu'dan olduğu ortaya çıkar. Almış olduğu haber karşısında İbrahim'in dünyası yeniden başına yıkılır. Zira İbrahim, tanıdıklarının karşısında eşine saldırmış ve hem kendisini hem de eşini gülünç duruma düşürmüştür. Düşüncelerini yakın çevresiyle de paylaşmış olan İbrahim, eşi Elif'in namusuna gölge düşürmüştür. Kendisine eşi tarafından yöneltilen ithamları öğrenen Elif, aynı günün gecesi İbrahim'e bıçakla saldırır. Namusun kendisi için oldukça önemli olduğunu söyleyen eşine, kendi namusunu gölgelemiş olduğunu söyler. Yapmış olduğu hatayı anlayan İbrahim derin bir pişmanlık duyar ve ailesinin adını kirlettiği için suçluluk duyarak tamamen içe kapanır. Eşiyle yüzleşmiş olan Elif, bu olayın ardından cesaretlenir. Eşine haber vermeden dostlarıyla buluşmaya, gezip dolaşmaya ve sendika toplantılarına katılmaya başlar. Hatta okuma-yazma bile öğrenir.

Toplumsal Olayların Başkışileri Farklı Şekillerde Etkilemesi Sendika üyeleri tarafından alınan kararlarla işçiler ortak olarak grev yapma kararı alırlar. Almanya'da işçi olarak çalışan diğer yabancılarla birlik olunur ve eyleme hazırlanırlar. Fakat Almanya'daki dinci yapılanmalar ve kişiler, yapılması planlanan işçi grevine karşı hücumla geçerler. Halk arasında grevcilerin dinsiz Komünistler oldukları söylentileri yayılır ve hepsi din düşmanı ilan edilir. Bütün engellere rağmen grevler patlak verir fakat kendi derdiyle zihnini fazlasıyla meşgul eden İbrahim toplumsal ve sınıfsal olaylarla ilgilenmez. Tamamen kendi kabuğuna çekilmiştir. Eşine ve yakınlarına karşı kendini mahcup hissetmektedir. Eşi dahil bütün işçiler, ülkenin dört bir yanında grevlere başlamışken o, arabasıyla gitmiş olduğu bir ormanda derin düşüncelere dalar. İbrahim'in bu durumunu gözlemleyen yakınları onun eski haline dönerek mücadeleye katılıp katılmayacağını merak ederler. Elif sendikaya üye olur.

Temalar

Ataerkillik Fakir Baykurt'un neredeyse bütün yazınsal eserlerinde işlenmiş en başat izleklerden biri, din-tarım toplumu normlarıyla oluşan ataerkil anlayışın eleştirisidir. *Yüksek Fırınlar* adlı romanda, Türkiye'den Almanya'ya işçi olarak göç etmiş olan anlatı kişileri ikiye ayrılırlar ve bunlar devamlı olarak çatışma halindedirler. Anlatının başkışilerinden biri olan İbrahim Mutlu, oldukça kapalı bir topluma ev sahipliği yapan Hacılar köyünde dünyaya gelmiştir. Dış dünyaya neredeyse tamamen kapalı olan bir beldede yaşayan insanların hayatlarına genel olarak gelenekler, görenekler ve örf-adetler yön verir. Dini tarikatların, mezheplerin ve aşırı milliyetçiliğin güdümüne girmiş olan anlatı kişilerinin oldukça kapalı oldukları görülür. Bundan dolayı İbrahim Mutlu gibi anlatı kişileri eşlerini baskı ve şiddetle sindirirler. Kargalı'da bulunan bir Türkmen obasında dünyaya gelmiş olan Elif'in dünya görüşü ve inançları, içinde yetiştiği komünün normlarıyla şekillenmiştir. Bundan dolayı Elif, uzun bir süre eşinin isteklerine, arzularına ve beklentilerine asla karşı gelmez. Fakat Almanya'da kent hayatıyla, eğitilmiş kadınlarla ve işçi örgütleriyle tanışan Elif, kişilik ve dünya görüşü bakımında köklü bir değişim yaşar. Kendisine iftira atan eşini bıçaklamaya çalışıp dövdükten sonra zincirlerinden tamamen kurtulur. Arkadaşlarıyla vakit geçirmeye, gezmeye ve çeşitli etkinliklere katılmaya başlar. Aynı zamanda sendikaya da üye olur. Almanya'da Türkiye'dekine nazaran oldukça farklı bir kültür ve toplumsal düzenle karşılaşan Elif zaman içinde kendi aydınlanmasını yaşar.

İnanç Fakir Baykurt'un yazınsal eserlerinde inanç izleği, toplumsal bilince karşı karşıt bir güç olarak işlenir. Türkiye'den Almanya'ya işçi olarak gelmiş olan anlatı kişilerinin çoğunluğu, cami imamlarının, tarikatların ve siyasi partilerin etkisi altına girerler. Kişileri kontrol etmek ve güç sahiplerinin istediklerini elde etmek için başvurdukları en önemli etkenlerden biri inançtır. İnanç istismarı yapan anlatı kişileri; siyasilerin, sermayedarların, mülk sahiplerinin ve iş insanlarının çıkarlarını korumakla görevlidir. İşçilerin sınıf bilinciyle hareket edip örgütlenmelerine engel olmaya çalışırlar. Bundan dolayı Sosyalist/Komünist ideolojiyi ve bu ideolojinin güdümündeki örgütleri düşman ilan ederler. Camilerin cemaatlerinden ve Müslüman Türklerden yardım toplayan dini kurumların temsilcileri, yapılan yardımları Afganistan gibi ülkelerdeki dinci terör örgütlerine göndermektedirler. Dini kurumlar ve onların temsilcisi olan anlatı kişileri; işçilerin sınıf bilincine kavuşmalarına ve örgütlenmelerine engel olmaya çalışırlar. Mantıklı düşünme yetilerini kaybetmiş olan anlatı kişilerinin üst sınıfın çıkarlarını korumak adına kendi sınıflarına karşı mücadele verdikleri görülür.

Toplumsal Sınıf Temel anlatıda İbrahim-Elif çiftinin yaşadığı dramatik olaylar verilirken, anlatının arka planında Almanya'daki demir-çelik fabrikalarında ve maden ocaklarında çalışan Türk işçilerin durumu işlenir. Yugoslav, Yunan ve Türk işçiler zaman içinde sendikalaşmış ve işverenlere yönelttikleri talepleri elde etmek için çeşitli eylemlere girişmeye başlamışlardır. Anlatıda rol oynayan işçi anlatı kişilerinin çoğu, Almanya'ya geldikten sonra sınıf bilincine ulaşmış ve sendikalaşmanın içinde yer almaya başlamışlardır. II. Dünya Savaşı'nı fırsata çevirerek kısa sürede zenginleşmiş olan Alman ailelerine değinilir. Anlatıda işçi anlatı kişilerinin bir greve hazırlanmakta oldukları ve diğer sendikalarla bir araya gelmeye çalıştıkları görülür. Taleplerinin karşılanmaması durumunda işçiler grev yapmakta kararlıdır. Fakat bunun için işçilerin çoğunluğunun desteğinin alınması gerekmektedir. Almanya'da öğretmenlik yapan Osman Aydemir'in, sendika üyelerinin isteği üzerine, yönetime sunulacak olan mektupları Almancaya çevirdiği görülür. Anlatının sonlarına doğru işçilerin greve başladıkları görülür. Sendikaya üye olmuş olan Elif de işçilere destek verir. Emek-sermaye çatışması Fakir Baykurt'un neredeyse her romanında farklı açılardan işlenmiştir. *Yüksek Fırımlar* adlı romanda da, Türk işçilerinin bilinçlenme, örgütlenme ve eyleme geçme süreçleri kurgusal bir ortamda işlenir.

Yabancılaşma "*Yüksek Fırımlar*" isimli romanda yazar, tüm kişiliklerin büyük ölçüde ekonomik ussallık ve ekonomik sömürü ile belirlendiği bir toplumda yaşayan İbrahim Mutlu'nun yükselen parçalanmasına yer verir. Kendi üretiminin gerçekliğini yaşayamayan İbrahim Mutlu, kapitalist üretimin ağır belirleyiciliği altında kendi içine çöker ve bir postulaya dönüşür. İnsanların aynı tip tüketim parçaları haline getirildiği değişen yaşam koşulları karşısında şaşkın olduğu, değişim akışının soğuk mekanizmasıyla alaya alındığı bir toplumdan ciddi bir çöküş süreci yaşar; çünkü Mutlu insanın kendi ile özdeşliğini kesinliğe kavuşturduğu, onu kimlikleştiren gücünü hiç tanımadığı, bilmediği bir toplumun sistemi altında kendinden yalıtır. Birey emeğini yabancı bir şey olarak algılayorsa, kendine ait olsa bile kendinden zorla alındığı için yaşamının ifade edicisi olamaz. Emek gücünün değerini gerçekleştirme ve algılamaya özelliğinden yoksun olduğu için İbrahim Mutlu, sadece bir meta üretir, böylece emek kendi özgün varlığının önündeki engel ile karşılaşır ve kesintiye uğrar" (Akar 2010, 88-89). Uzun yıllar boyunca demir-çelik fabrikalarında çalışmış olan İbrahim Mutlu, yalnızca kendi sorunlarıyla ilgilenir ve toplumsal olguları görmezlikten gelir. Kendi sınıfına ve emeğine yabancılaşmış olan İbrahim Mutlu, kendi çıkarlarına zarar gelmemesi için lümpence bir dünya görüşü geliştirir. İbrahim Mutlu gibi, Almanya'da işçi olan birçok Türk anlatı kişisi; dini kurumların, onların temsilcilerinin ve gerici geleneklerin etkisinden kendilerini kurtaramazlar. Kişisel çıkarlarından endişe eden anlatı kişilerinin korkaklaştığı ve zihinsel olarak dumura uğradıkları görülür. Bir işçi olarak, emek-sermaye çatışmasının yanlış tarafında yer alan anlatı kişilerinin eylemleri nedeniyle ileriye dönük adımların atılması oldukça zor bir hale gelir.

Ötekileşme "*Yüksek Fırımlar*" isimli romanda ise "ben kimim?" sorusuna cevap veremeyen, çalıştığı iş yerinin emek satıcısı olan, kendini yorumlayamayan, İbrahim Mutlu, varlığı nesne durumuna indirger, özgürlük algısına yabancılaşır. Birey olma boyutunda yaşamı kendilerinden kaynaklanmadığından salt ötekileşmeye doğru bir yönelim içine girer. Yaşamsal, duyusal ve duyumsal tüm yetkileri olmamışlığa doğru yönelim içindedir. Varoluşsal yokluğa doğru böyle bir yönelim içinde olan insan, özgürlük yetisini kaybeder. Bireyin kendine özgü bir bilinç tümlüğü olduğunu kavrayamayan İbrahim Mutlu, özben'i kendine ait olan ile tümleyemez" (Akar 2010, 72). *Yüksek Fırımlar* adlı romanda kimliğe dayalı bir ötekileştirme yok denilebilecek kadar azdır. Fakat İbrahim Mutlu'nun çalıştığı demir-çelik fabrikasının yöneticisi olan Meister Helmut ve Herr Brühler, yabancı işçilere karşı oldukça ayrımcı bir tutuma sahiptirler. Zira onlar, II. Dünya Savaşı'nda Hitler'e bağlı birer Nazi subayı olarak savaşmışlardır. Aynı zamanda Almanya'ya göç etmiş olan Türkler ve diğer

yabancılar, Alman toplumuna ve kültürüne uyum sağlamakta zorlanırlar. Siyasi, toplumsal, iktisadi, coğrafi ve ekinsel ortam geldikleri yerden oldukça farklıdır.

Gurur İlk evliliğini askere gitmeden önce yapmış olan İbrahim, askerden döndükten sonra eşinin hastalıktan öldüğünü öğrenir. Bunun üzerine kayınpederinin isteğiyle baldızı Meryem'le evlenir. Meryem'le evlendikten bir süre sonra Almanya'ya giden İbrahim, aradan geçen birkaç ayın ardından Meryem tarafından aldatıldığını öğrenir. Bunun üzerine İbrahim Hacılar köyüne döner ve Meryem'den intikam aldıktan sonra Almanya'ya geri döner. Daha sonra yeniden evlenmek amacıyla Türkiye'ye gelen İbrahim, daha önce hiç kimseyle birlikte olmamış ve eline erkek eli değmemiş bir kızla evlenmeye karar verir. Türkmen obasında yaşayan Elif'le tanışan İbrahim, onun daha önce hiç kente veya kasabaya inmediğini öğrenmesi üzerine onunla evlenip Almanya'ya gider. İkinci gebeliğinde oğlan çocuğu dünyaya getiren Elif'ten İbrahim şüphelenir. Zira İbrahim, Yusuf'un Elif'in aklını çeldiğini ve onunla cinsel ilişkiye girerek gebe bıraktığını düşünür. Bu şüpheyi kendisini fazla kaptıran İbrahim, eşini ve çocuğunu öldürmeyi düşünür. İbrahim'in yanlış bir bilinçle ortaya çıkan gururu, onun olumsuz eylemlerde bulunmasına sebep olur. Bu olumsuz eylemler, başkaları karşısındaki güvenilirliğini ve saygınlığını kaybetmesine sebep olur.

Kişiler

İbrahim Mutlu (Kapalı/Duygusal) Yirmili yaşlarında Almanya'ya, Burdur'a bağlı Hacılar köyünden işçi olarak gelmiş olan İbrahim, Duisburg'daki demir-çelik fabrikalarından birinde yaklaşık yirmi yıldır işçi olarak çalışmaktadır. Anlatının başkışı olmasına rağmen düşünsel olarak oldukça tutucu ve eylemsel olarak kapalıdır. Daha önce iki talihsiz evlilik yaşamış olan İbrahim, daha önce yaşadığı obadan hiç ayrılmamış olan Elif'le evlenir. İbrahim, erkek bir çocuk doğurmaması durumunda Elif'i boşamakta kararlıdır. Birçok meslektaşı sendikacılıkla ve örgütlenmeyle ilgilenirken İbrahim lümpen tavırlar sergiler. Olumsuz nitelikler taşıyan anlatı kişisi kart tiplerden biridir. Birçok yönden bir eyleyen olarak engelleyici işlevine sahiptir. "İbrahim Mutlu Almanya'daki Türk erkeklerinin prototipidir. Almanya'daki Türk erkek-işçiler hayatın hep aynı tonda devam etmesinden sıkılmış biraz da vurdumduymaz tavırlar sergileyen roman kişileridir. Hayata karşı direnen mücadeleci tipler olmayıp isleri oluruna, hayatın akısına bırakan tiplerdir. İnsanları bu hale getiren yaşamın tekdüze seyreden ritmidir. Yüksek Fırınlar'daki İbrahim Mutlu hayatının tüm öfkesini karısından çıkararak, şüpheli bir insandır. Geçmiş ile ilgili takıntıları olan, psikolojik anlamda derinliğine işlenmiş bir roman kişisidir. Ülkesinde ekmek parası bulamadığı için Almanya'ya giderek orada daha farklı çıkmazlara sürüklenen Türk erkek tipinin başarılı bir örneğidir" (Karabela (Şermet) 2007, 551). "Türkiye'den kalkıp bir yabancı ülkeye gelmenin beklentileri, umutları, bambaşka işler başarıp dönme arzuları, bir yandan da Almanya'nın kimliğini, özünü yok edeceği kaygıları birbirine karışır. Bu çelişki günlük yaşamın önemsiz ayrıntılarında bile belli olur. Bu çelişki onun tüketimci tavrında daha açık görülür. Bir yandan özlemlerini yaşamak, bir yandan para biriktirip Almanya'da kalma süresini uzatmadan yurduna dönmek ister" (Yanardağ 2005, 419).

Hoşnutsuz Maddi yetersizliklerden dolayı Almanya'ya işçi olarak göç etmek zorunda kalmış olan İbrahim, zaman zaman köyüne özlem duyar: "Yeterli toprağı, suyu, bir de traktörü olsa, köyünden çıkmasaydı! Sarı burma başaklı buğdayları römorka yükleyseydi! İndirseydi harman yerine! Ayın güzel ışıkları altında, sardığı tütünü göğe yukarı üfleseydi!" (Baykurt 2021, 289).

Öteki Almanya'ya gitmesiyle bir göçmen haline gelmiş olan İbrahim, hem Almanya'da hem de Türkiye'de ötekileşir: "Beni burda Almanlar sevmez. Giderim yurda, yurttaşlarım sevmez. Onun için gene gelirim. Hem burda yabancıyım, hem orda yabancı olmaya başladım. Orda bana iş yoktur, olsa da tatsızdır. Hele köylerde olsa olsa sinek avlarsın!" (Baykurt 2021, 326).

Gelenekçi Geçmişte evlendiği baldızı tarafından aldatılmış olduğu için namusa fazlasıyla önem verir: "Evet düşünüyorum!" "Neden düşünüyorsun peki?" "Namus dedim ya!" "Was ist namus?" "Almanlar Ehre diyor, dedim ya!" "Was ist Ehre?" "Bilemiyorum, çıkamıyorum içinden!" (Baykurt 2021, 330).

Bilinçsiz Kendi çıkarlarıyla fazlasıyla ilgilenen İbrahim, sınıf bilincinden oldukça uzaktır: "Şunun şurasında güzel güzel çalışmak varken, işin içine ille bir siyaset sokacaklar! Sokmadan duramaz bizim arkadaşlar! Türkiye'yi bu tutum karman çorman etti. Tutumlarınıza sinkaf edeyim! diye sövdü içinden" (Baykurt 2021, 30).

Memnuniyetsiz Daima elindekilerden daha fazlasını arzulayan İbrahim genel olarak memnuniyetsizdir: “Beş altı yıl güreş tuttu yurttan. Çevre düğünlerde başaltı'na kadar yükseldi. “Ama sebatsız herifin biriyim! Hangi işte sonuna kadar sebat ettim? Karıları da tıpkı arabalar gibi aldım bıraktım! Korkuyorum bu Köstebek Yapılıda sebat edeceğim!” (Baykurt 2021, 18).

Şüpheli Geçmişte eşi tarafından aldatılmış olan İbrahim şüpheli bir kişiliğe dönüşür: “Tastamam tilki, Allah boyundan kesmiş, kafasına vermiş, bu yüzden ince burunlu bir tilki olup çıkmış.” (Baykurt 2021, 91).

Maddiyatçı “Üstünden iki yıl geçti, dönemedik ne yapalım? Artık dönemeyiz de!” Konuşuyor kendisiyle. ‘Niçin döneyim? Burada kıçım kazık mı batıyor? İkinci sınıf diyorlar. İsterse on üçüncü sınıf olsun! Karnım doyuyor ya! Kimseye muhtaç değilim ya! Birkaç bin mark borcum var, ama o da mal karşılığı! İşte kız gibi Opel altımda!” (Baykurt 2021, 18).

Umursamaz Başkalarının acılarına karşı duyarsızdır ve hatalarının sorumluluğunu almaktan çekinir: “İşte o bisiklet sığacak aralıktan zağdım yılan gibi. Çok şükür kurtardım paçayı. Allah bilir ötekiler kurtardı mı? İşte Türkiye'nin bu iyilikleri var. Almanya'da olsa bırakıp kaçamazsın!” (Baykurt 2021, 32).

Elif Mutlu (Açık/Sosyal) Kargalı köyünün yükseklerinde konumlanmış bir Türkmen ailesinin kızı olan Elif, sekiz bin lira karşılığında İbrahim'e satılır ve yıldırım nikahıyla evlendikten sonra Almanya'ya yerleşir. Gülten adlı bir kızı olan Elif, daha sonra Deniz adını verdiği bir oğlan dünyaya getirir. Ev hanımı olarak hayatını sürdüren Elif, eşi İbrahim tarafından çoğu zaman küçümsenir ve ondan şiddet görür. Geleneklerine bağlı bir kişiliğe sahip olsa da açık fikirlidir. Eşi tarafından ihanetle itham edilmesinin ardından onunla yaşadığı tartışma sonucunda kişilik olarak tamamen değişir ve dış dünyaya açılır. “Romanın başında Elif kocasının egemenliği altında evden dışarı adımını atmayan bir kadındır. Kocasından sürekli dayak yer ve kocası tarafından horlanır. Türkmen Kızı Elif'in hem kocası İbrahim Mutlu ile hem de doğurduğu çocukla ilgili sorunları vardır. (...) Ancak Elif sonuna kadar boyun eğmez. Değişim hastanede başlar Elif'te. Kocasının doğurduğu çocuğun başkasından olduğunu düşünür. Bu Elif'i çok yaralarsa da aynı zamanda hayata karşı güçlendirir. Hastanede tanıdığı arkadaşların da onun değişimindeki payı büyüktür. (...) Elif o kadar çok aşama kaydetmiştir ki toplumsal bilinçlilik konusunda kendisi işçi grevlerine katılıp meydanlarda boy gösterdiği gibi, etrafta faşist olarak tanınan kocasını bile bu konuda ikna etmiştir. Romanın başında yalınkat bir roman kişisi olan Elif romanın sonunda değişerek yuvarlak, çok boyutlu bir roman kişisine dönüşmüştür” (Karabela (Şermet) 2007, 553-555). “*Yüksek Fırımlar*” isimli romanda, gerçek özgürlüğün bize sunulan yaşamı üstlenebilme bilincinden yoksun bırakılan Elif isimli bir kadının açmazına yer verilir. Elif, romanda tüm eylemleri olmamışlığa doğru giden İbrahim Mutlu'nun üçüncü eşidir. İnsani değerleri düşünülmeden İbrahim Mutlu'ya satılan Elif, Mutlu için bir anlam ifade etmez; çünkü kadın bu erkeğin algısında dönük ve cansız bir meta gibidir” (Yıldız 2008, 59).

Mutsuz Bir Türkmen obasında yetişmiş ve tabiatla iç içe büyümüş olan Elif, Duisburg gibi bir sanayi şehrine alışmakta zorlanır: “Almanların Lilien dediği boynu bükük zambaklara Kargalı'da 'öksüz oğlan çiçeği' derler. Aynı öyleyim burada. Yarenim yoldaşım, obam çok uzaklarda. Garibanım yaban elde. Elin yurdunda her şey başka, her şey acaip. (...) Televizyon gibi acaip olmuş her şey: Çağlayan suları gösteriyor sana, yalan! Hayal her şey! Çiçekler bile öyle; kokmuyor! Koklasana şunları! En yakınındaki en uzağına geçmiş! Öz kocanın içinde kaynayan pazarları seçemiyorsun, bilemiyorsun! Batsın Almanya!” (Baykurt 2021, 190).

Umutlu “Deniz” adını verdiği oğlundan çok umutludur: “Oğlum giyer tulumunu! İşten çıkar! Biner otomobilene! Anasını bindirir! Anasını gezdirir benim oğlum! Anasını hiç dövmez benim oğlum! Dövmez oğlum; döv-dürmez!” (Baykurt 2021, 162).

Canlı Kendi aydınlık çağını yaşadığı günden itibaren oldukça canlı bir kişiliğe dönüşür: “Hem de tek gün gecikmeden sendikaya yazılacağım! Grevlerde ben de gömlek giyeceğim!” (Baykurt 2021, 344).

Sitemkâr Eşinin acımasızlığından ve umursamazlığından yakınır: “Kocam, gök dinli firmalardan daha gavurdur. Göğsü acımasızdır. Nedenli nedensiz lafları sokuşturur. Koltuğumun altına yumrukları sokuşturur! Türkmenim diyor inanma; Türkmen'de böyle acımasız insan olmaz!” (Baykurt 2021, 99).

Ezilen Ataerkil bir toplumda yetişmiş olan Elif, karşı cins tarafından ezilir ve sömürülür: “Sonra dedem kalkıp Sultan yengenin yanına geldi. Başlarını birbirine yaklaştırıp fısıs ettiler. Adamlar yemeğe başladı. Sultan yenge: ‘Gözün aydın Elif, satıldın! Çabuk üstünü değiştir!’ diyor” (Baykurt 2021, 56).

Cesur Adaletsizlik ve haksızlık karşısında sessiz kalmaz: “Sözüm meclisten dışarı, ‘Çüş’ demişim buna. ‘Yaşından başından utan Danagözlü Pepo! Hepsini toplasan yüz mark etmez! Eskicilerde daha ucuzları dolu! Asıl sen benim adamı kandırılmışın! Şimdi de dolandırıyorsun! *Polizei*’a gidip anlatayım da gör!’ Ben *Polizei* deyince düşündü. Bizim gibi onlar da *Polizei*’den korkar. Hemen gitti, perdeleri, lambaları getirdi. Çıkardı, iki yüz mark da geri verdi. ‘İki yüz yetmez; iki yüz daha koy!’ dedim. İki yüz daha koydu. Yüzük de bende kaldı. Eski akli erik ataların dediği, dinsizin hakkından imansız gelirmiş. İyi oldu!” (Baykurt 2021, 116).

Sıcakkanlı Sevdiklerine karşı duyduğu sevgide oldukça samimidir: “Buldun yurumuşak memeyi, saldırırsın! Güzel em! Birazdan baban gelir. Dün gelmiş; görüşmemişiz... İzan mı var bizde; ikimiz de uyumuşuz.” Elini eline alıp parmaklarını sıkıyor. “Em çabuk! Hem de güzel em! Oğlumun uzun boylu babası, ‘Oğlum mu gelmiş? Oğlum mu gelmiş?’ diyecek. ‘Hoş geldin Beyefendi! Hoş geldin Beyefendi!’ diyecek. Oğluma papiler getirecek. Tulumlar getirecek. Arabalar getirecek. Düüüt ettirip Kargalı’ya, Şükrü Dede’sine gidecek oğlum. Arabalara binip sürececek. Tosunuma ben de güzel bir Alman kızı alacağım. Alman kızına bıcır bıcır Türkçe öğretecek. Tü-tü-Türk-çe öğretecek. Em koçum!” (Baykurt 2021, 170-171).

Bilinçli Anlatının sonlarına doğru sendikaya üye olur ve greve katılır: “Elif gözleriyle soruyor: ‘Uzaklardan mı bakıyorsun?’ Koca İbrahim gözleriyle yanıtlıyor: ‘Yooook; gireceğim içere...’ “Kaç yüz derece idi çalıştığın fırınların sıcaklığı?” Koca İbrahim, “Yüz müz değil serseri! Bin sekiz yüz! Demirler çorba gibi akıyor! Ellerimiz eriyor, hem de yıllardır!” “Her firmanın bir santrali var diyordun, değil mi?” “Evet, öyle diyordum; santrali var tabii!” “Madem var, iki yüz derece daha versinler, iki bin olsun!” “Ne olacak iki bin?” Bin sekiz yüzde demir çorba oluyor!...” “İki bine çıkarsınlar; senin beynindeki buzlar da erisin artık!” diyor Elif gözleriyle. “Gök dininden başlarım bak!” diyor Koca İbrahim. “Başlasan da, başlamasan da, bana vız gelir artık! Ben o yol-bağlarını, gözdağlarını aştım! Senin bundan haberin yok mu?” diyor, kocasının gözlerindeki soruya soruyla karşılık veriyor” (Baykurt 2021, 365).

Oma Gerda Fischer (Açık/Mantıklı) Mutlu ailesinin ikamet ettiği apartman dairesinin sahibi olan yaşlı Alman anlatı kişisi, zaman içinde ailenin bir üyesi olmuştur. II. Dünya Savaşı sırasında eşini ve oğlunu kaybetmiş ve kendisi de yıllarca fabrikalarda ve madenlerde çalışmıştır. Kız çocuklarıysa evlendikten sonra başka şehirlere taşınmış ve bir daha onu neredeyse hiç görmemiştir. II. Dünya Savaşı gibi insanların en derin acıları yaşadıkları bir olayın tanığı olmuş olan Oma Gerda, anlayışlı ve şefkatli bir karakter olarak ön plana çıkar. Bilgeliğiyle diğer anlatı kişilerine yol gösterir. Mutlu ailesinin daima yanındadır ve Gülten’le ilgilenir. “Oma’sı Gerda Fischer, İbrahim ve Elif’in ev sahibidir. Oma Gerda, sesi kadife gibi yumuşak, yetmiş yaşında, kırk kilo ağırlığında, beyaz saçlı, ufak tefek bir kadındır. Herkes saçını boyatırken o, hem yılların hem de çektiği sıkıntıların izlerini silmemek için saçını boyatmaz. Dört oğlunu birer yıl arayla savaşta kaybeder, onların ölüm haberini alınca bir hafta içinde üzüntüden saç beyazlar” (Çetin 2021, 121). “Oma Gerda bir Türk işçi ailesinin 4 yaşındaki kızı Gülten’le ilgilenmekte ve onu yetiştirmeye çalışmaktadır. Tıpkı aileden biri gibi olan Oma, Gülten’e Almanca şarkılar söyletir, Alman dilinde masallar anlatır, görgü kuralları öğretmeye çalışır. O kadar yakın ki aileye eve onlar yokken de rahatlıkla girip çıkar, evde temizlik yapar. Elif’in hastanede doğum yaptığı gece İbrahim’in masasına bir tebrik kartı yazarak, bir sise şarap bırakır. Kendini aileden biri gibi hissetmektedir. “Ben Alman’ım ama pek çok Alman da bana yabancı! Türk değilim ama Elif bana yabancı değil! İbrahim ve Gülten yabancı değil.” (Baykurt 2021, 242) Yazar-anlatıcı o kadar kaynaştırır ki bu Alman kadınla Türk işçi ve çocuğu hangisi Alman, hangisi Türk karıştırırız. “Bir evin üç kuşaktan insanları gibi, hastanenin büyük kapısından usulca girdiler.” (Baykurt 2021, 155)” (Karabela (Şermet) 2007, 556).

Vefalı Mutlu ailesinin göstermiş olduğu ilgiye ve samimiyete minnet duyar: “Onlar olmasa benim yaşam bağıym kalmamıştı. Onlar beni yaşama bağladı. Oğullarımın hepsi savaşta gitti. Kızlarım soğuk mantarlar! Kocam bu evi bitirdi öldü. Çeyrek milyonluk şehrin içinde, çok büyük bir ülkede ve dünyada Robenson gibi yapayalnız kaldım. Düşünebiliyor musunuz, dört yaşında bir kız çocuğu bana destek oldu!” (Baykurt 2021, 242).

Özenli “Saçlarına tokalar geçirmiş. Kulaklarına varlığı yokluğu belirsiz birer küpe takmış. Açık yaka bluzunun üstüne yağmurluk almış.” (149-150) “Kırk kilo çekmez, hafif, ak saçları tüy gibi ufak tefek bir kadın” (Baykurt 2021, 51).

Cefakâr II. Dünya Savaşı'na tanık olmuş olan anlatı kişisi büyük acılar yaşamıştır: “Ak saçları başında pek güzel duruyor. Herkes boyatıyor, o boyatmıyor. Yılların, hem de çektiği acıların izini niçin silsin, yada kapatsın? Dört oğlunu aldılar savaşa. Acı haberleri birer yıl arayla geldi. Bir hafta içinde ağardı saçları. Yaşına başına bakmadan kocasını da tutup götürdüler. Hiçbir yara almadan dönüp geldi. Bu şimdiki evi yaptırdı. Ama içine girdikten üç gün sonra kalp durmasından öldü. Oma Gerda o gün, bugün yalnız. Üç kızı var: biri Ulm'da, biri Münih'te. Öbür kızı yitik...” (Baykurt 2021, 51).

Yardımsever “Bu Oma'nın insanlığına, bir de adımı dosdoğru söylemesine bayılırım” (Baykurt 2021, 152).

Saygın Güvenilir kişiliği sayesinde çevresindekilerden saygı görür: “Şurda bir evin içinde ana oğul gibiyiz. Sen de bizim bir Oma'mızısın. Yani anamız, ninemiz. Kusurumuz varsa hoş gör. Önünde yanında picamayla geziniyorum hoş gör!” (Baykurt 2021, 152).

Kibar Başkalarına karşı oldukça sakin ve kibardır: “Bana bak bakayım İbrahim! İçinde senin bir üzüntü var! Ama sen onu benden saklıyorsun! Konuşmuyorsun Oma Gerda'nla! Nine değil ben senin? Başkasına anlatıyor, bana anlatmıyorsun!.. (Baykurt 2021, 309).

Sevilen Olumlu kişiliği ve yapmış olduğu iyilikler sayesinde çevresi tarafından çok sevilir: “Allah razı olsun! Güya bu Müslüman o gâvur! Gözüm kör olsun; onun gâvur, bunun Müslüman olduğuna hiç inanmıyorum! Bu uzun herife kalsa, kapatacak beni eve; Dudu Abla gel, Ziyet Yenge gel! Anasının köyündeki gibi doğurtacak! Yaaa; doğururdum bekle! Ben canımı sokakta bulmadım! Avrupa'nın ortasında, evde doğuramam!” (Baykurt 2021, 65).

Bilge İnsanoğlunun en büyük acılarına tanık olmuş olan Oma Gerda, bu acılardan önemli dersler çıkarmıştır: “Oma Gerda bir evliya (111)”. “Oma Gerda gâvur ama insanlıklılı!” (Baykurt 2021, 47).

Abdullah Efendi (Kapalı/Sorumsuz) Soğanlı köyünden olan anlatı kişisi, yapmış olduğu başvuru üzerine vasıfsız işçi olarak Almanya'ya gelmiş ve Krefeld Belediyesi'nde aylık 1800 mark ücret karşılığında çöpçü olarak çalışmaya başlamıştır. Yolsuzluklara adı karıştığı için Almanya'ya kaçmış olan eski milletvekili Müçteba Özalp'le tanıştıktan sonra bazı söyleşilere katılmış ve kısa sürede kendisine bağlı bir kitle oluşturmuştur. Ardından Krefeld'de imam olur. Halk arasında zengin ailelerin sözcülüğünü yapan Abdullah Efendi, Sosyalist/Komünist oluşumlara karşı düşmanlık tohumları eker. Cemaatten toplanan paralar Afganistan gibi yerlerdeki dinci-gerici terör örgütlerine gönderilir.

Osman Aydemir (Açık/Sosyal) Türkiye'deyken öğretmenlik yapan anlatı kişisi, siyasal ve toplumsal gerilimin artmasıyla meslektaşlarının ve öğrencilerin uğradıkları haksızlıklara katlanamadığı için Almanya'ya gelir. Almanya'da on yılı aşkın bir süre maden işçisi olarak çalıştıktan sonra eline geçen bir fırsatla yeniden öğretmen olmuştur. Türk öğrencilerin eğitimi için Türkiye'den gönderilen eğitimcilerin siyasi misyoner olduklarının ortaya çıkmasıyla Alman hükümeti bu projeden vazgeçer. Fakat Osman Aydemir mesleğine devam eder. İlerici ve aydınlanmacı düşünceleriyle Türk işçilerin saygısını kazanan Osman Aydemir, sendikal oluşumlara ve eylemlere destek verir.

Gülten Mutlu (Sosyal) “Elif'le İbrahim'in kızıdır. Dört yaşındadır. Akıllı, uslu bir kızdır. Anne ve babasına sürekli sorular sorarak Almanya'ya niçin geldiklerini anlamaya çalışır. Babasının öfkesinden çok korkmakta, ona görünmemek için saklanmaktadır. Annesi doğum için hastaneye yatınca Alman komşuları Oma Gerda'nın yanında kalmıştır” (Yanardağ 2005, 420). “Almanya romanları içinde Gülten, çocuk psikolojisinin başarıyla verildiği örneklerden biridir. Yazarın müdahale etmediği, gerçek anlamda çocuk gibi davranan, çocuk dünyasının başarıyla verildiği, çocukluğunu yaşayabilen ve gerçek çocuk olabilen tek örnek Gülten'dir” (Karabela (Şermet) 2007, 560).

Anlatıda yer alan diğer anlatı kişilerinin isimleri şunlardır: Mahir Hoca, Sabahat Doğan Mösche, Renate, Selahattin, Doktor Şefik Gürcan, Dudu, Danagöz Pepo, Salim Sarıkaya, Adıyamanlı Emro, Sendikacı Hikmet, Düdenli Ramazan, Bayındırlı Can, Ziyet, Ziya, Yarımtaşak Cemal, Meryem, Hanife, Buldanlı

Bahri, Mahir elik, Bayırdırlı Hamdi Efendi, Anamurlu Kısmet, Medine Tunç, Müçteba zalp, Tante Adelheid, Hacer Sarıkaya vd.

Kaynakça

Akar, Yeliz. *Fakir Baykurt'un Romanlarında Toplumsal Gerçekçilik*. Yüksek Lisans Tezi, Yeni Türk Dili ve Edebiyatı, Fırat Üniverstesi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Baykurt, Fakir. *Yüksek Fırınlar*. İstanbul, Beyoėlu: Literatür Yayınları, 2021.

etin, Rabia. *Fakir Baykurt'un Romanlarında Toplumun Müřterek Bilinatını Yansıtan Tiplerin Karşılaştırmalı İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2021.

Erol, Mustafa. *Fakir Baykurt'un Romanlarında Yer Alan Kişiler*. Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, 2019.

Karabela (şermet), Sevim. *Fakir Baykurt (Hayatı ve Romanları zerine Bir İnceleme)*. Doktora Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yeni Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: T.C. Gazi Üniversitesi, 2007.

Yanardağ, Mehmet Fetih. *Fakir Baykurt'un Hikaye ve Romanlarının Tema ve Yapısı zerine Bir İnceleme*. Doktora Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya: İnönü Üniversitesi, 2005.

Yıldız, Kanat. «*Fakir Baykurt'un Romanlarında Sosyal Hayat.*» Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensitüsü, Sivas, 2008.